

# خردمندی در زندگی روزمره

آزادی، شهرت، دروغ و خیانت و چهارده گفتار دیگر

نشد کولاکوفسکی  
ترجمه‌ی مه‌الدین عباسی



نشان استاندارد بین‌المللی محیط زیست کاغذ بالک FSC

برای تولید این کاغذ فرایند شیمیایی انجام نمی‌گیرد دوباره به چرخه طبیعت بازمی‌گردد و محیط زیست را آلوده نمی‌کند.

سرشناسه: کولاکوفسکی، لشک، ۱۹۲۷ - م. Kolakowski, Leszek

عنوان و نام پدیدآور: خردمندی در زندگی روزمره: آزادی، شهرت در حیانت و چهار گفتار دیگر / لشک کولاکوفسکی؛ ترجمه‌ی شهاب‌الدین عباسی.

مشخصات نشر: تهران: نشر سنگه ۱۳۹۹.

مشخصات ظاهری: ۱۴۱ ص.

فروست: فلسفه برای زندگی امروز؛ ۳.

شابک: 978-622-738306-5

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: فلسفه

موضوع: Philosophy

موضوع: فلسفه لهستانی — قرن ۲۰ م.

موضوع: Philosophy, Polish — 20th century

شناسه افزوده: عباسی، شهاب‌الدین، ۱۳۴۵ - مترجم

ردمبندی کنگره: B۴۶۹۱

ردمبندی دیویی: ۱۹۹/۳۲۸

شماره کتابشناسی ملی: ۷۳۸۱۳۲۶۱



سنگ سار نشر

[www.sang-sar-pub.com](http://www.sang-sar-pub.com)

نشر سنگ سار در فضای مجازی:

[sang-sar-publication@gmail.com](mailto:sang-sar-publication@gmail.com)

پست الکترونیک نشر سنگ سار:

[sang-sar-publication@gmail.com](mailto:sang-sar-publication@gmail.com)

شماره‌ی تماس و واتساپ: ۰۳۸۱۶۱۷۰

---

### خردمندی در زندگی روزمره

فلسفه برای زندگی امروز - ۳

نویسنده: لشک کولاکوفسکی

مترجم: شهاب‌الدین عباسی

طراح جلد: بهنام زنگی

ناشر: سنگ

چاپ اول: ۱۳۹۹

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: پردیس دانش

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۳۸۳-۰۶-۵

---

حق چاپ و انتشار محفوظ و مخصوص نشر سنگ است.

## فهرست

|     |                          |
|-----|--------------------------|
| ۹   | پیش‌نار                  |
| ۱۳  | درباره‌ی قدس             |
| ۲۱  | درباره‌ی شهرت            |
| ۲۷  | درباره‌ی برابری          |
| ۳۵  | درباره‌ی دروغ‌گویی       |
| ۴۳  | درباره‌ی مدارا           |
| ۵۱  | درباره‌ی سفر             |
| ۵۷  | درباره‌ی فضیلت           |
| ۶۳  | درباره‌ی مسؤولیت جمعی    |
| ۶۹  | درباره‌ی چرخه‌ی بخت      |
| ۷۵  | درباره‌ی خیانت           |
| ۸۳  | درباره‌ی خشونت           |
| ۹۱  | درباره‌ی ملال            |
| ۹۹  | درباره‌ی آزادی           |
| ۱۰۷ | درباره‌ی تجمل            |
| ۱۱۳ | درباره‌ی خدا             |
| ۱۲۱ | درباره‌ی احترام به طبیعت |
| ۱۲۷ | درباره‌ی خرافه           |
| ۱۳۷ | درباره‌ی کلیشه‌های ملی   |

## پیشگفتار

ایشیک کولایوغلای فیلسوف بزرگ لهستانی در «خردمندی در زندگی روزمره» به تحلیل و بررسی هائیکه موضوع مهم در زندگی فردی و اجتماعی می‌پردازد. او در این کتاب موضوعاتی چون قدرت، شهرت، دروغ‌گویی، مدارا، سفر، فضیلت، مسؤولیت جمعی، خیانت، خشونت، ملال، آزادی، تجل، خدا، احترام به طبیعت، خرافه و غیره را مورد بررسی فلسفی قرار داده است.

این کتاب کولاکوفسکی هم مثل کتاب «پرسش‌های فیلسوفان بزرگ جهان»<sup>۱</sup> که به بررسی بیست و سه پرسش فلسفی مهم می‌پردازد، علاوه بر آشنایی با تفکرات این فیلسوف بزرگ معاصر، در عمل کلاس آموزش «روش فلسفی» است و نشان می‌دهد که چه‌طور می‌توان با ذهنی باز و سنجشگر موضوعات مطرح در عملی زندگی بشر را کاوید و بررسی کرد. در قرن پنجم پیش از میلاد سقراط می‌گفت و گو می‌کرد و آن را وامی‌داشت درباره‌ی موضوعات گوناگون زندگی بیندیشند. او می‌گفت: «بزرگ‌ترین خیر و نیکی برای آدمی این است که هر روز درباره‌ی فضیلت و سایر قابلیت‌های انسانی بگوید و بشنود و درباره‌ی خود و دیگران پژوهش کند. برای آدمی، زندگی بررسی نشده ارزش زیستن ندارد.» در خردمندی برای زندگی روزمره همین

---

۱. ترجمه‌ی فارسی این کتاب را انتشارات مواجهه به همین قلم منتشر کرده است.

خارجی آکادمی هنرها و علوم آمریکا و عضو مؤسسه‌ی بین‌المللی فلسفه، انجمن قلم، و عضو انجمن‌های فلسفی در بریتانیا و هلند بود.

لشک کولاکوفسکی افتخارات زیادی کسب کرد و جوایز متعدد دریافت داشت از جمله جایزه‌ی یرژکوفسکی ۱۹۶۹، جایزه‌ی صلح کتابفروشان آلمان ۱۹۷۷، جایزه‌ی اروپا، مقالات ۱۹۸۱، جایزه‌ی اراسموس ۱۹۸۲، بورس‌یه‌ی مک‌آرتور ۱۹۸۳، جایزه‌ی بورس ۱۹۵۶، جایزه‌ی توکویل ۱۹۹۳، جایزه‌ی نونینو ۱۹۹۷، جایزه‌ی انجمن قلم لهستان ۱۹۸۸ و نشر: کتری افتخاری.

خردمدی در زندگی روزمره، آزادی، شهرت، دروغ و خیانت و چهارده گفتار دیگر، نخستین بار در سال ۱۹۹۱ منتشر شد و چاپ جدید آن هم در سال ۲۰۱۸ انتشار یافت. عنوان اصلی این ترجمه‌ی «نویس» این است: آزادی، شهرت، دروغ و خیانت، مقالاتی در زندگی روزمره. من برای آن که نهان کتاب گوئیتر و کلی‌تر باشد این عنوان را روی آن گذاشتم: خردمندی در زندگی روزمره. نکته از این، چهار موضوعی که در عبارت توضیحی کتاب آمده فقط چهار موضوع از هجده موضوع اصلی کتاب است و همه‌ی مضامین کتاب را پوشش نمی‌دهد. اما خردمندی و سگری رشته‌ی واحدی است که در تمام کتاب حضور دارد و روح «ماجراجویی فلسفی» را می‌توان در سراسر آن احساس کرد. چند دهه پیش از کولاکوفسکی، ویل دورانت در کتاب «دعوت به فلسفه» می‌گفت فلسفه روح ماجراجویی را از دست داده و لازم است دوباره به ماجراجویی برگردد. او خودش در کتاب دعوت به فلسفه دست به این ماجراجویی می‌زند. کار کولاکوفسکی در این دو کتاب هم حس ماجراجویی و حرکت فلسفی دارد.

دورانت می‌نویسد: فلسفه کیف پول‌مان را پر نمی‌کند و ما را به ملال بالا در حکومتی دموکراتیک نمی‌رساند. چون اگر کیفی پر از پول داشته باشیم و به بالاترین مدارج و مقامات برسیم، ولی با همه‌ی این‌ها خام و نادان بمانیم و بینوایی کور باشیم

و ذهنی زشت، رفتاری ددمنش، شخصیتی بی‌ثبات و امیالی آشفته داشته باشیم، آن پول و مقام به چه کار می‌آید؟ شاید فلسفه، اگر به آن وفادار باشیم، وحدت روحی شفابخشی به ما ارزانی کند. فلسفه، حکمتی برای فهمیدن و بخشیدن به ما ارزانی می‌کند و همین کافی است و بیش‌تر از همه‌ی ثروت جهان می‌ارزد.<sup>۱</sup> دو کتاب لشک کراکوفسکی، پرسش‌های فیلسوفان بزرگ جهان، و خردمندی در زندگی روزمره<sup>۲</sup> ریشه‌ای از این ارزش‌والا را نشان می‌دهند.

زنجیره‌ی بنایی: اگر از کتاب و ایده‌های آن خوش‌تان آمد، آن را به سه نفر دیگر معرفی کنید. درباره‌ی این ایده‌ها با آن‌ها حرف بزنید. بنجامین فرانکلین، دانشمند و نویسنده‌ی معروف قرن هجدهم، زمانی به کسی پولی قرض داد. مدتی بعد، وقتی آن شخص خواست قرضش را پس بدهد، فرانکلین به او گفت نمی‌خواهد قرض را پس بدهی. آن را به کسی بده که نیاز به قرض دارد. او خواهد و از او بخواه همین کار را با دیگری بکند. ما با تفکر و سنجشگری کارهای کوچک‌مان می‌توانیم دنیا را جای بهتری برای زندگی کنیم.

— شهاب‌الدین عباسی

۲ آبان ۱۳۹۹

۱. دعوت به فلسفه، ویل دورانت، ترجمه‌ی شهاب‌الدین عباسی، نگاه ترجمه و نشر کتاب پارسه، چاپ چهارم.